BnF Gallica

L'ami de la jeunesse / Nguyên Vn thô...

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France

(BnF Gallica

Nguyên, Van Tho (18..-19.. ; nouvelliste). Auteur du texte. L'ami de la jeunesse / Nguyên Vn thô.... 1934.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :
- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d’une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».
- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l’exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.
- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter
utilisation.commerciale@bnf.fr.

DÉPÔT LÉGAL — Le 13 Juillet 1934. Tirage 2000 exemplaires

NGUYỄN-VĂN-THỖ
Instituteur - **MYTHO**

DÉPOT LÉGAL
INDOCHINE
N° 19680

L'AMI DE LA JEUNESSE

(QUI BẠN THANH-NIÊN)

19-7-34

— 0$15 —

TRADUIT & ÉDITÉ
PAR
BUI-VAN-DANH

2615

IMP. F. VAN-VOVAN
BENTRE

Khắp nơi thành thị thôn hương đều thích dùng sữa NESTLÉ hiệu "CON CHIM"

Chỉ có một thứ sữa chế đường **NESTLÉ** hiệu **"CON CHIM"** là thứ thiệt tốt nhứt hạng lại là vật ăn lành và bổ hơn hết.

Tirage : 3.000 exemplaires

NHA IN KHEO P. VAN-VOVAN . SENTRU

ECOLE PRATIQUE DE COMMERCE

UNION STÉNOGRAPHIQUE
SUISSE AIME-PARIS

7, Rue René Héraud - SAIGON (Tândinh)

Chuyên môn dạy các khoa Bút-toán, Thương-mải, Đánh-máy, Chữ-tắt, Pháp-văn, vân vân...

Riêng khoa Chữ-tắt, bổn trường thay mặt L.U.S.S.A.P. dạy học xong thi tại Saigon, lảnh bằng-cấp bên tây. Có dạy bằng cách viết thơ. Mỗi năm 3 kỳ thi tại Bổn-trường :

Concours de vitesse de 60 à 110 mots par minute en Mai et en Décembre	Đậu diplôme Secondaire ou Commercial
Concours de vitesse à partir de 110 mots par minute en Mars	Đậu Diplôme Supérieur ou Professionnel

CONCOURS MENSUELS THI LẤY
«CERTIFICATS D'ÉTUDES»

Directeur : LƯƠNG-VĂN-HẦU

Diplômé d'Ecole Supérieure de Commerce
Titulaire des Certificats d'Etudes
de l'Enseignement Commercial Paris
Ancien Caissier-Comptable de Sociétés
Commerciales, Industrielles et Agricoles
Chef de la Comptabilité d'une Maison
de Commerce à Saigon
Expert-Comptable près les Tribunaux

DEPOT LEGAL
Nº

SAVON LE CHAT

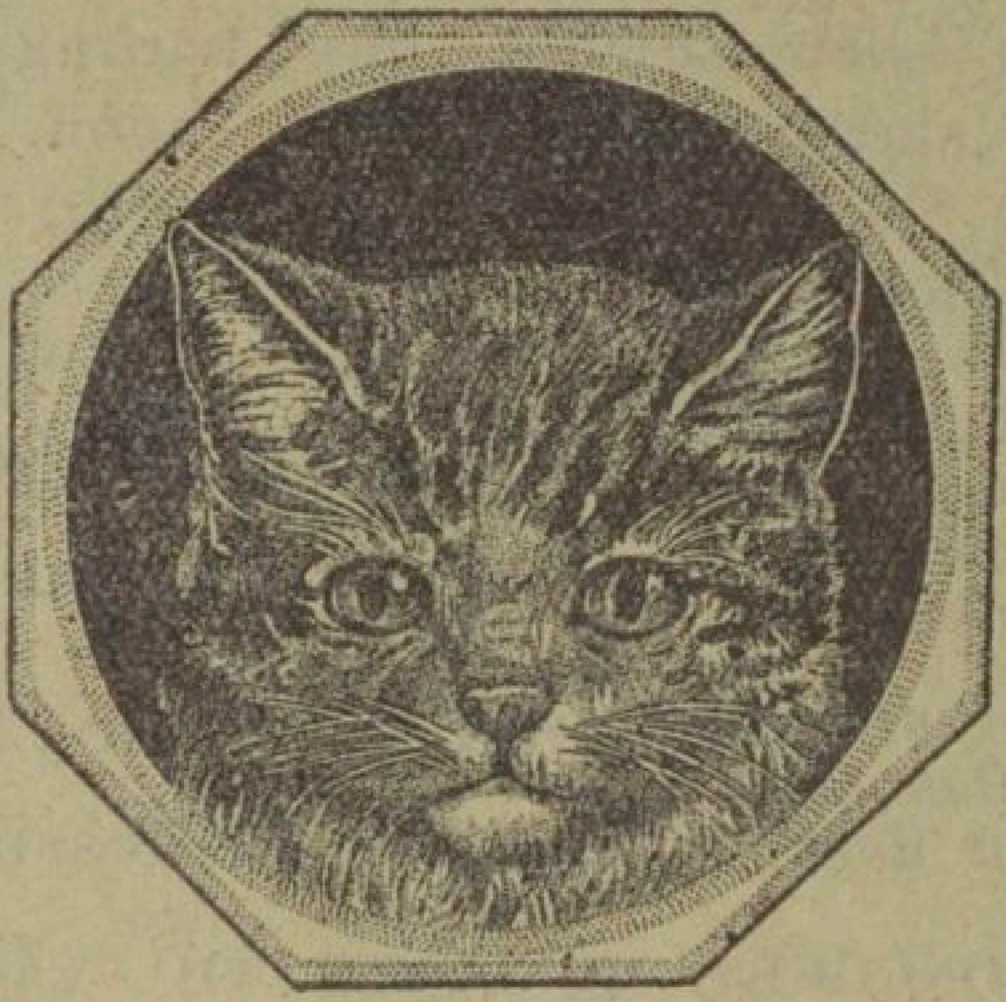

NÊN MUA SAVON HIỆU CON-MÈO LÀ THÚ

SAVON MARSEILLE

NGUYỄN-VĂN-THỖ
Instituteur
MYTHO

L'AMI DE LA JEUNESSE

(QUÍ BẠN THANH-NIÊN)

TRADUIT & ÉDITÉ
PAR
BUI-VAN-DANH

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
Nº 19680

8º Indoch. Pièce
2616

1934

L'AMI DE LA JEUNESSE

Devoir et conscience

Faisons du devoir la règle inflexible de notre vie. Ecoutons toujours notre conscience, elle nous guidera dans le droit chemin et nous épargnera bien des défaillances, bien des regrets.

Le bien

Aimons le bien, le bon, le beau et la justice. Ne passons pas un jour sans faire une bonne action.

Respect et reconnaissance

Honorons tous les honnêtes gens ; honorons nos parents, notre maître, et soyons-leur reconnaissants ainsi qu'à tous nos bienfaiteurs.

Le temps, le travail, la paresse

Ménageons le temps : c'est la chose la plus précieuse de la vie. Aimons le travail, source de tous biens et de noblesse. Fuyons la paresse, mère de tous les vices : le paresseux est un parasite. — Parlons peu, agissons plutôt. . . .

QUÍ BẠN THANH-NIÊN

Phận sự và lương-tâm

Ta hãy lấy phận sự mà làm cái luật nhứt định trong đời ta. Nghe theo lương-tâm ta luôn luôn ; nó đưa ta đi đến đường ngay và giúp ta tránh khỏi nhiều việc ngã lòng, nhiều sự ăn năn.

Sự lành

Ta hãy chuộng sự lành, sự tốt, sự đẹp và sự công bình. Ta chẳng nên bỏ qua một ngày không làm một việc phải.

Kính trọng và biết ơn

Ta hãy tôn kính những người có đức hạnh ; tôn kính cha mẹ và thầy ta, và ta hãy tỏ dấu biết ơn người cùng những người ơn ta.

Ngày giờ, làm việc, lười biếng

Phải tiện tặng ngày giờ : ấy là vật quí nhất trong đời. Ta hãy mến sự làm việc, nó là cội rễ của các tánh tốt và sự sang trọng. Hãy xa lánh sự làm biếng nó là mẹ các thói xấu : kẻ biếng nhác là hạng người ăn thép của xả hội. Nói ít, làm hay hơn. . . .

Hygiène et tempérance

Soignons notre corps pour qu'il soit sain et robuste. Evitons l'excès dans le boire et dans le manger ; évitons surtout l'opium et l'alcool, poisons destructeurs du corps et générateurs des crimes.

Ordre et prévoyance

Ayons de l'ordre ; soyons prévoyants et économes ; dans les jours prospères, épargnons pour la maladie et la vieillesse : ainsi ne manquerons-nous de rien et ne devrons-nous rien à personne.

Argent

Ne soyons pas l'esclave de l'argent : c'est un bon serviteur mais un mauvais maitre, Fuyons la passion du jeu. Le jeu conduit à la ruine, à la misère et au suicide.

La vérité

Observons et réfléchissons pour connaître la vérité. Recherchons-la avec ardeur, défendons-la avec passion. Ne croyons rien qui soit contraire à la raison. Ne trompons ni nous-mêmes, ni autrui.

Réfléchir et parler

Réfléchissons avant de parler ; ne parlons que quand il le faut ; observons notre langue pour qu'elle ne médise, ni ne calomnie.

Vệ sinh và tiết độ

Ta hãy dưỡng thân thể ta cho khỏe mạnh và tráng kiện. Ta chẳng nên ăn uống vô độ ; nhứt là phải xa lánh thuốc phiện và rượu trắng : ấy là thuốc độc phá hại cơ thể ta và nguồn sanh các tội trọng.

Thứ tự và lo xa

Ta hãy có thứ tự ; phải dự phòng và tiết kiệm, làm khi lành để dành khi đau và lúc già yếu : vậy thì ta khỏi hụt thiếu và mắc nợ ai hết.

Tiền bạc

Ta chẳng nên làm nô lệ tiền bạc : nó là tớ hay mà chủ dở. Ta hãy bỏ cái thói ham mê bài bạc. Cờ bạc dắc ta đến nơi nghèo cực, khốn khổ và rốt đến tự sát.

Chơn thật

Ta hãy xem xét và suy nghĩ đặng biết sự chơn thật. Ta hãy tìm kiếm sự thật và binh vực cái chơn thật cho hết lòng. Ta chẳng nên tin đều gì trái với lẻ phải. Ta chẳng gạt gẫm ta và kẻ khác.

Suy xét và nói

Hãy nghĩ suy trước khi nói ; khi nào đáng nói hãy nói ; phải giữ chẳng nên nói xấu hoặc nói vu ai

Les passions

Rendons-nous maîtres de nos passions, luttons contre l'orgueil, l'envie, la lâcheté, l'amour des plaisirs ; soyons modestes, généreux, appliqués.

Dignité

Gardons la parole donnée : la parole d'un honnête homme est sacrée. Devant l'injustice, le danger, ou dans le désordre, faisons notre devoir et restons dignes hommes d'honneur. . .

Le courage

Armons-nous de courage pour supporter les misères de la vie et raidissons-nous contre la souffrance.

Volonté et persévérance

Exerçons et fortifions notre volonté : elle nous aidera dans le bien et dans l'œuvre de notre perfectionnement moral. N'entreprenons rien sans avoir réfléchi et poursuivons avec persévérance l'œuvre que nous avons commencée.

La justice

Aimons la justice pour nous et pour autrui. N'offensons personne, ne nous vengeons pas, protégeons notre droit, résistons à l'arbitraire, restons libres et fiers, ne nous courbons devant personne.

Mê-đắm

Ta hãy thâu phục các sự mê đắm của ta, ta hãy chống cự với cái tánh kiêu căng, ghen ghét, cái thói hèn hạ và sự ham vui. Ta hãy khiêm nhường, quảng đại chuyên cần.

Phẩm giá

Chẳng nên quên lời nói : lời nói của người có đức hạnh trọng như lời thề. Gặp việc bất công, trong lúc tai nạn hay trong lúc loạn lạc, ta cứ làm nghĩa-vụ ta như thường, giữ-cho ta đáng người danh giá.

Lòng can đảm

Ta hãy có lòng bạo dạn mà gánh lấy các việc tai nạn trong đời và giữ dạ vững vàng đối với sự đau đớn cực khổ.

Y muốn và bền chí

Ta hãy tập luyện ý muốn ta cho thêm vững mạnh : nó giúp ta để làm việc phải và sự tu thân ta. Ta chẳng nên làm việc chi mà không suy nghĩ trước, và khi ta có làm việc gì thì phải bền chí mà theo đến cùng.

Công bình

Ta hãy trọng phép công bình vì ta và vì người. Đừng làm mích lòng ai, chẳng nên oán thù, bảo hộ kẻ cô thế, binh vực quyền ta, chống cự lại với sự ngang tàng, ta hãy giữ cho được tự-do và mạnh mẽ, đừng lòn cúi.

L'amour

Aimons nos compagnons d'études dont quelques-uns deviendront nos amis, c'est-à-dire nos frères : dans la vie on a besoin d'affection et d'aide. Aimons tous les hommes, aidons-les, soutenons-les: l'humanité est une grande famille. Aimons tous les êtres de la terre : animaux et plantes, protégeons-les et ne les détruisons pas inutilement ; ils embellissent la terre et deviennent indispensables à notre existence.

La paix

Prêchons la concorde en attendant l'heureux jour où la paix règnera sur la terre et unira tous les hommes dans une même pensée de solidarité et de fraternité.

La lutte par l'union et la solidarité

La vie est une lutte sans trêve. Luttons donc, mais ne restons pas isolés: l'homme seul ne fait rien.

Toujours plus haut

Regardons en haut, apprenons encore, cherchons à nous élever toujours : le savoir est sans borne.

Yèu mến

Ta hãy yêu mến bạn học ta ; nhiều bạn cùng đèn cùng sách với ta sau thành bạn chí thiết suốt đời ta, cũng như anh em ruột : ở đời ai cũng cần có người thương yêu và giúp đỡ. Ta hãy yêu mến giúp đỡ và binh vực mọi người : cả loài người là một cái gia tộc lớn vậy. Ta cũng thương các vật sống ở trên mặt địa cầu : cầm thú và thảo mộc ; ta hãy bảo hộ muôn vật và đừng hủy hoại vô cớ. Các sinh vật làm tốt đẹp mặt trái đất và là vật cần kiếp cho sự sống của ta.

Hòa bình

Ta hãy khuyên lần sự hòa nhã để chờ cái ngày hạnh phúc mà cả hoàn cầu đều được hưởng sự hòa bình và mọi người đều một lòng hòa hiệp và thương yêu nhau như anh em.

Chiến-đấu bởi hợp-quần và đoàn-thể

Đời là một cuộc chinh chiến không nghỉ. Ta hãy phấn đấu lên mà chẳng nên ở lẻ loi : ở riêng một mình, con người không làm đặng gì cả.

Cao lên mải

Ta hãy dòm lên, học nữa, tìm thế nâng phẩm giá ta cao lên mải : sự biết vô hạn, biển học không bờ bến.

Méthodes pour contracter de bonnes habitudes et pour se défaire des mauvaises

Plus on avance en âge, plus il devient difficile, impossible même, de déraciner les mauvaises habitudes. Aussi, dès l'enfance, il faut organiser la lutte.

Mais comment arrive-t-on à sortir victorieux de ce combat, bien fait pour tenter notre amour-propre ? Deux méthodes existent ; elles peuvent être employées en même temps.

1° La Méthode de Sénèque le Philosophe

L'examen de conscience

La journée terminée, avant de s'endormir, Sénèque interrogeait son âme:«Je ne me cache rien, je ne me passe rien. De quels défauts t'es-tu aujourd'hui guéri ? En quoi es-tu devenu meilleur ? Qu'il est calme notre sommeil, lorsque l'âme a reçu ce qui lui revient d'éloge et de blâme ! »

2° La méthode de l'Américain Franklin

Le carnet des bonnes et des mauvaises habitudes

Franklin avait établi un livret. Sur chaque page, il inscrivait les bonnes habitudes qu'il voulait acquérir : sagesse, ordre, économie, etc. Puis chaque jour il notait les fautes qu'il avait commises. Il

Cách tập quen thói tốt và bỏ tật xấu

Con người ta hễ lớn tuổi chừng nào, càng khó bỏ những tật xấu, có khi không thế dứt được. Bởi thế cho nên lúc còn niên thiếu phải lo chống cự lần với các tật xấu ấy.

Mà phải làm sao cho thắng trận được, vì nó dễ làm cho xiêu lòng ta. Hiện thời có hai cách, có thể dùng một lược được.

Cách thứ nhứt

Cách của ông hiền Sénèque

Sự khảo hạch lương-tâm.

Mảng ngày, trước khi ngủ, ông Sénèque tự hỏi linh-hồn ông :«Tôi không dấu tôi gì hết tôi không ăn qua tôi đều chi cả. Ngày nay mầy có sửa được tật gì không ? Mầy có làm cái gì tấn hóa không ? Khi nào linh hồn ta được lãnh sự thưởng phạt công minh ấy thì giấc ngủ ta ngon biết mấy!»

Cách thứ hai

Cách của ông Franklin

Quyển sổ thói tốt và thói xấu.

Ông Franklin có làm một quyển sổ. Trên mỗi trang, ông biên những đức tốt mà ông muốn tập

se marquait alors un mauvais point. Il est vrai qu'il effaçait un mauvais point toutes les fois qu'il avait pu résister à une mauvaise tentation.

Ne croyez pas qu'il voulait à la fois se corriger de tous ses défauts. Non, il procédait par ordre. Chaque semaine ne portait que sur une seule vertu. «De même que celui qui a un jardin à sarcler n'entreprend point d'arracher toutes les mauvaises herbes à la fois, mais travaille sur un seul carré d'abord pour passer ensuite au second ; de même, disait Franklin, j'espérais bien avoir l'encourageante satisfaction de lire sur mes pages les progrès faits dans une vertu, à mesure que je débarrassais une page de ses mauvais points.

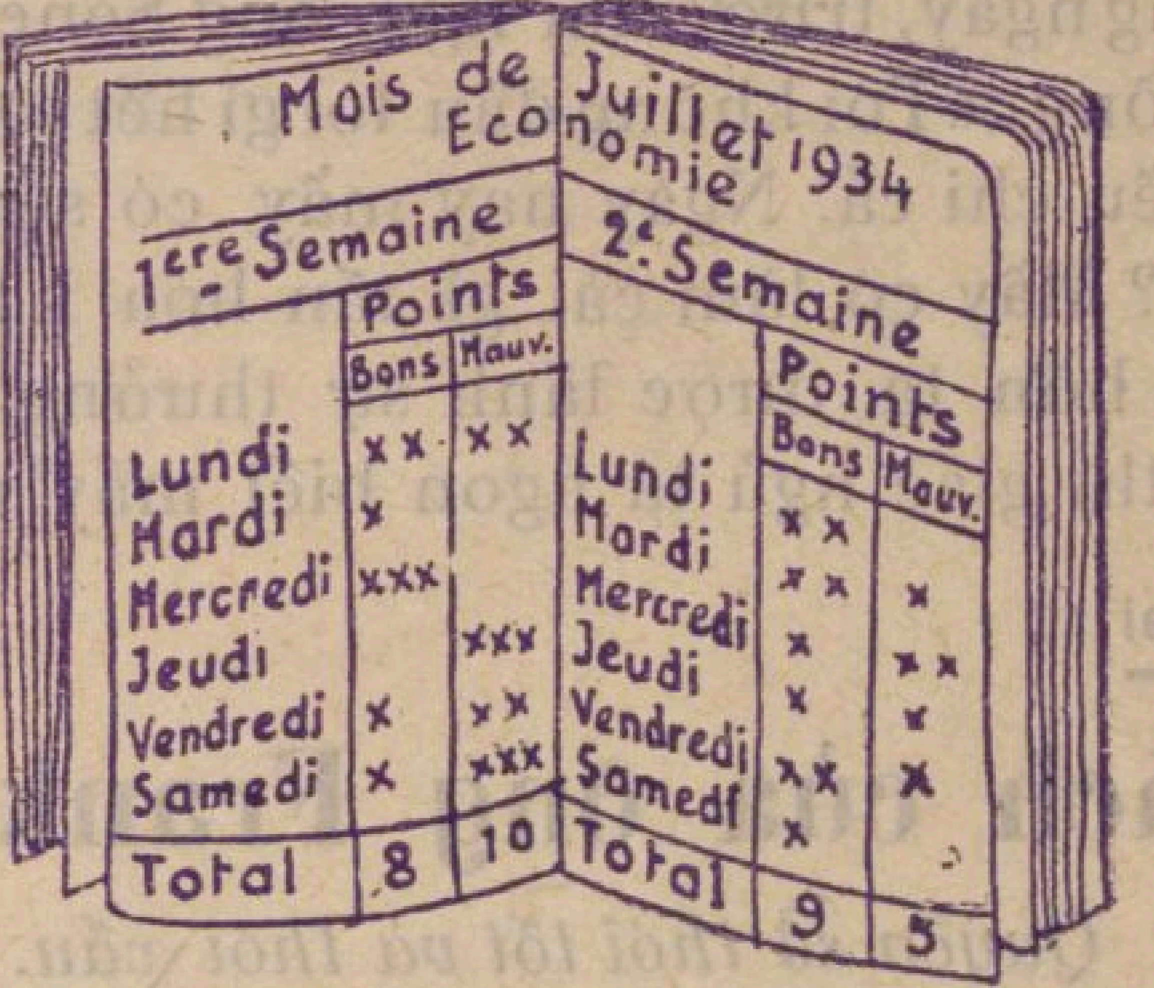

1ère Semaine = **défaite**
2e Semaine = **victoire**

khôn ngoan, thứ tự, tiết kiệm vân vân. . .Rồi mỗi ngày ông làm dấu những lỗi ông làm. Nếu ông có dằn được một việc gì quấy thì ông bôi bớt một khuyên xấu.

Đừng tưởng rằng ông muốn sửa đổi một lần các tánh xấu. Không, ông bỏ lần lược, có thứ-tự. Mỗi tuần, ông chuyên lo một đức tốt. Ông nói rằng :« Cũng như người kia muốn phát cỏ trong một miếng vườn, không phải phát một lần cho hết cỏ, mà phát một lần một vuôn trước, rồi mới sang vuôn thứ hai, tôi đây cũng vậy, tôi ước ao sao đặng bớt những điểm xấu và tấn hóa thêm trong một đức tốt nào, là đủ làm cho tôi vui lòng phấn đấu. »

FIN

HỞI QUÍ ĐỘC GIẢ !

Giúp mua giùm sách của tôi, thì chẳng khác nào quí ngài giúp vốn cho tôi có thế lực được nhiều quyển sách khác để giúp ích cho mấy bạn thiếu niên sau nầy..!

Proverbe — La façon de donner vaut mieux que ce qu'on donne.

En face de l'école des filles RACHGIA

SALON DE COUTURE

NGỌC-DUNG

Thợ cắt khéo, may vừa dặn, một chổ đáng cho quí bà quí cô tin cậy. Trử bán đồ văn phòng, Bán giấy viết mực, Trử thuốc cao đơn huờn tán.

Đường mé sông - *Thốt-nốt* LONGXUYÊN

QUẢN-TƯỜNG-THÀNH

COMMERÇANT

Trử bán đèn manchon hiệu SUCCÈS và đồ phụ tùng. Bán sĩ và lẻ, Giá bán rẻ hơn bên tây.

Thường ngày uống rượu Canh-ki-na «Con Mèo» thì quí ngài sẽ thêm sức khoẻ và trong khi tuổi già lại càng thêm tráng kiện.

Cao-lanh SADEC

NHÀ THUỐC

NGUYỄN-VĂN-CUNG

Bào chế thuốc cao đơn huờn tán, nhiều thứ thuốc thần hiệu. Anh em xa gần đều khen, giá rẻ đặc biệt để giúp anh em nghèo trong năm khuẩn bách. Coi mạch cho toa không tính tiền.

MỶ-HÒA

TIỆM CHỤP HÌNH LỚN — CHỤP RẤT KHÉO

GIÁ THẬT RẺ

Quai Delibes MYTHO

Một món quà quí, không gì bằng biếu một chai rượu canh-ki-na «Con Mèo».

Qui độc giả có lòng hảo tâm giúp tôi có việc làm trong buổi thất nghiệp — vì qui ngài biết tôi là kẻ nghèo rất yếu thế lực — nên tiện đây tôi có mấy lời kính cám tạ ơn qui ngài ở các nơi xa gần.

Mes respectueux remerciements B. V. D.

Ruộng mất ! Biết trông cậy vào đâu !

KÍNH CÁO LỤC CHÂU

Ông thân tôi chẳng may qua đời (nạn tàu Đồng-sanh) *có để lại cho bà thân tôi một mối nợ* **2.500$** *có treo ruộng cho bà* **NGÔ-THỊ-CHUNG** *ở Bắcliêu* (34 mẫu ruộng tại làng Vinhhưng (Rachgia) *việc gia đình bối rối từ đó — lại thêm hai ba năm nay lúa sụt giá... lời nhập bổn, bổn tính lời bà* **NGÔ-THỊ-CHUNG** *lấy ruộng trừ...nguy hết sức... sống thác cũng nhờ đó.. mà nay.* . . . . !

Thừa dịp nầy, tôi xin mấy lời kính ngỏ cùng lục châu rỏ — quí ngài hảo tâm nhơn đức trong Nam-kỳ có cách nào giải nguy giùm cho một cái gia đình sắp hấp hối... hoặc giúp sang tờ treo ruộng, hoặc giúp cho vay dài hạng để trả cứu giùm cái nạn ruộng mất nhà tiêu thì ơn nghĩa ấy sánh bằng trời biển.

BUI-VAN-DANH
BENTRÉ

BISCUITS CHAMPAGNE

TRUNG-NAM-BẮC

Làm khéo

Nhà buôn Annam THƠ'M NGON - GIÁ RẺ

F. VÂN-VOVAN

Bentré - Mytho - Travinh - Saigon

VỈNH - TẾ (*Núi-sam*) CHAU-DOC

Mon TRẦN-NGỌC-LỰU

EPICERIE

BÁN ĐỒ TẠP HÓA

RƯỢU TÂY — HÀNG LỤA VẢI — NÓN — SAVON
GIẤY VIẾT MỰC — THUỐC CAO ĐƠN HUỜN TÁN

27, RUE MARÉCHAL JOFFRE CHAUDOC

PHOTO HING-PHƯƠNG

CHỤP HÌNH RỌI HÌNH THIỆN NGHỆ
THẬT KHÉO — HÌNH TỐT — GIÁ RẺ
QUÍ NGÀI DU-LỊCH MUỐN VÀO NÚI CHỤP HÌNH CŨNG ĐI

☛ Trong khi quí ngài mệt nhọc, thì quí ngài đừng quên rằng rượu canh-ki-na «Con Mèo» là một thứ rượu bổ và mau lại sức.

TƯ-BÌNH-ĐƯỜNG

Đường mé sông -:- BENTRÉ

MỘT SỰ CẦN ÍCH CHO PHỤ NỮ TA

Sanh dục là cái thiên chức duy nhứt của Phụ nữ, cần yếu cho nhơn loại mà lại là một điều rất quan hệ đến tánh mạng người và sanh sản về sau. Vậy mà từ xưa đến nay không thấy nhà y học nào phát minh ra được phương pháp gì cho thuận tiện hơn cách nằm lửa hoặc bắt chước người phương tây dằng nước nóng.

Vì thấy 2 cách trên kia thật bất tiện cho những người ở nhiệt-đái như xứ Nam-kỳ ta, nên Bổn-đường gắn công nghiên cứu lại nhờ lịch trị nhiều năm mới chế ra được môn thuốc **KIM-DICH-TRẤP** nầy dùng thế sự nằm lửa bất tiện ấy; lại còn một điều rất bổ ích nữa là cái công dụng của nó làm cho tốt sữa, nhiều sữa, trục hết những độc huyết ra không còn lo gì bệnh hậu-sản nữa.

GIÁ BÁN: 1 litre **1$80** | Nửa litre **1$00**

Bổn đường tinh chế môn thuốc trị những chứng bệnh đờn bà bởi huyết xấu, huyết hư mà xanh ra như kinh nguyệt bất điều, xanh xao, vân-vân kêu là **NHỊ-HOÀNG-HOÀN** và **ĐIỀU KINH CHƯỞNG TỬ HOÀN** rất thần hiệu.

PETITE HISTOIRE SPIRITUELLE

SUR LE QUINQUINA

Từ xưa đến giờ, không một ai mà không biết rượu «**QUINQUINA CON MÈO**» nhưng ít người biết gốc cội ở đâu mà ra và sự ích lợi của cây ấy là dường nào.

Tôi xin phép sơ lược vài hàng dưới đây:

Giống cây nầy là giống cây ở bên xứ Pérou, thuộc về nước MỸ. Trên mấy mươi năm có một ông già đi kiếm củi trên núi, nay ông ấy còn sống, và đả hưởng thọ quá 90 tuổi, còn mạnh mẻ lắm, mặt mày đỏ au, mà da mặt lại không nhăn nhiếu. Cách đi đứng, ăn uống, làm lụng, dầu cực khổ thế nào ông cũng chịu nỗi, sức trai khó bì kiệp.

Có kẻ thấy ông được mạnh mẻ và tươi tốt lấy làm lạ hỏi, thì ông trả lời một cách gọn gàn rằng: «Thuở xuân xanh, tôi cũng bạc-nhược yếu đuối, «biếng nhác, nóng nóng lạnh lạnh thường, bà thân «tôi mới biểu lên rừng gặp cây **CINCHONA** lột vỏ «đem về sắc uống. Tôi vâng lời và thí-nghiệm quả «thiệt như vậy. Lần lần ăn ngon, ngủ thẳng giấc, «làm việc không biết mệt và lại từ đó đến sau tôi «không biết đau là gì nữa. Cũng bởi tích thuốc «nói đó mà ngày nay khoa y học dùng vỏ cây «**QUINQUINA** chế ra một thứ **RƯỢU BỔ HUYẾT** «hay vô song. Rượu ấy kêu là **CANH-KI-NA** «**DUBONNET** hiệu **CON MÈO**»

Editeur: BUI-VAN-DANH Tous droits réservés